

มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้ถือบัตร เครดิต

นายอรรถพร กระจายวงศ์

ศูนย์วิทยพัทยากร

วิทยานพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

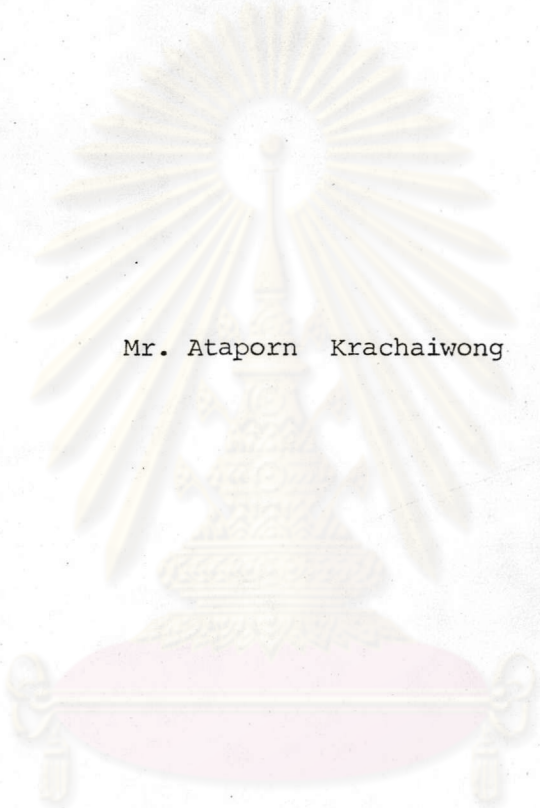
ISBN 974-577-929-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016608

i 10309652

STANDARD LEGAL PROTECTION FOR CREDIT CARDHOLDERS

Mr. Ataporn Krachaiwong

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-929-6

บรรณกร กระจายวงศ์ : มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้ถือบัตรเครดิต
(STANDARD LEGAL PROTECTION FOR CREDIT CARD HOLDERS) อ.ที่ปรึกษา
รศ.พิเศษ เสตเสถียร, 141 หน้า. ISBN 974-577-929-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะค้นหามาตรการทางกฎหมายของประเทศไทยที่จะนำมาใช้ในการ
ให้ความคุ้มครองแก่ผู้ถือบัตรเครดิตในกรณีที่มีความเสียหายเกิดขึ้นจากการที่บัตรเครดิตได้สูญหายหรือถูกขโมย
ไปจากความครอบครองของผู้ถือบัตรเครดิตและมีการนำบัตรเครดิตดังกล่าวไปใช้ ว่าผู้ถือบัตรเครดิตจะต้อง
รับผิดชอบมากน้อยเพียงใด เนื่องจากความขัดข้องการใช้บัตรเครดิตที่พัวพันระหว่างผู้ออกบัตรเครดิตและผู้ถือ
บัตรเครดิตได้กำหนดให้ผู้ถือบัตรเครดิต ต้องเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงฝ่ายเดียว

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ข้อกำหนดของข้อตกลงการใช้บัตรเครดิตกับ
บทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ รวมทั้งเปรียบเทียบกับหลักคำพิพากษาของศาลต่างประเทศ
ตลอดจนกฎหมายของต่างประเทศ โดยเฉพาะอังกฤษกับสหรัฐอเมริกาที่เกี่ยวข้องกับ เรื่องของบัตรเครดิต

ผลการวิจัยพบว่า มาตรการทางกฎหมายของประเทศไทยที่ใช้ในการให้ความคุ้มครองผู้ถือบัตรเครดิต
เครดิต ในปัจจุบันนี้เห็นว่าเพียงพอที่จะใช้ในการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ถือบัตรเครดิต แต่อย่างไรก็ตามเพื่อให้
เกิดความแน่นอนชัดเจนมากขึ้น เห็นสมควรที่รัฐจะได้เข้าแทรกแซงตามวิธีการที่ผู้เขียนได้เสนอแนะไว้แล้ว

ศูนย์วิทยพัชรายากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา .....นิติศาสตร์.....
สาขาวิชา .....นิติศาสตร์.....
ปีการศึกษา .....2532.....

ลายมือชื่อนิติกร .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

ATAPORN KRACHAIWONG : STANDARD LEGAL PROTECTION FOR CREDIT
CARDHOLDERS. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.PISES SETHATHIRA, 141 PP.
ISBN 974-577-929-6

The Objective of this Research is to Search for Standard Legal Protection for Credit Cardholder in Thailand Whether or not the Cardholders should be Liable in the Event that there should be any Loss to be Incurred in Connection with the use of the Lost or Stolen Card from the Possession of the Cardholders by the Others Provided that the Agreements Executed between the Cardissuers and the Cardholders Imposed that the Cardholders must be Liable in any Case.

This Thesis has been Done in Order to Study, Analyze all Agreements Executed between Cardissuers and Cardholders, all Laws in the Thai Civil and Commercial Code and to Compare the Aforesaid with Foreign Precedent of Court Including Other Foreign Laws, Specifically British and United States Laws, .

The Result of the Research is that the Standard Legal Protection for Credit Cardholders in Thailand is More than Sufficient for the Protection of Cardholders. However, for the Better Solution, the Sanctions by Authority as Recommended in this Thesis are Highly Advisable.

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา .....
นิติศาสตร์
สาขาวิชา .....
นิติศาสตร์
ปีการศึกษา .....
2532

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

การที่วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงได้นั้น ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ท่านอาจารย์ผู้มีพระคุณ 3 ท่านด้วยกัน ท่านแรกคือ ท่านรองศาสตราจารย์ พิเศษ เสตเสถียร ซึ่งได้ให้คำแนะนำแก่ผู้เขียนในการเลือกหัวข้อเรื่องนี้ในการทำวิทยานิพนธ์ และยังได้ให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดจนเอกสารประกอบในการศึกษาเรื่องนี้ อีกทั้งยังให้ความกรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของผู้เขียน ท่านที่สอง คือ ท่านรองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ ไชวโรกุล คณบดีคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างมากกับผู้เขียน ในประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหลายประการ ท่านสุดท้าย คือ ท่านอาจารย์ ประภัสร์ ศรีสัตยากุล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ธนาคารกสิกรไทย ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการให้ผู้เขียน เข้าพบ อีกทั้งยังได้กรุณาสละเวลาในการตอบข้อซักถาม และให้ความรู้ทั้งในข้อกฎหมาย และระเบียบปฏิบัติของธนาคารเกี่ยวกับ เรื่องบัตร เครดิต อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้เขียน

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ท่านศาสตราจารย์ ประยูร จินดาประดิษฐ์ ท่านรองศาสตราจารย์ ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์ และท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภาณี เกิดสมเกียรติ ที่ได้ให้ความกรุณาสละเวลาอันมีค่ามาร่วมเป็นกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
อรรถพร กระจายวงศ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทนำ	1
บทที่ 1 ความหมายและลักษณะทั่วไปของบัตร เครดิต.....	4
1.1 วิวัฒนาการของการนำระบบบัตร เครดิตมาใช้ในวงการธุรกิจ	4
1.2 การใช้บัตร เครดิตในประเทศไทย.....	9
1.3 ลักษณะและประเภทของบัตร เครดิต.....	12
1.4 ผู้เกี่ยวข้องและความสัมพันธ์ของผู้เกี่ยวข้องในระบบบัตร เครดิต.....	15
บทที่ 2 ข้อตกลงการใช้บัตร เครดิต.....	20
2.1 รูปแบบของข้อตกลงการใช้บัตร เครดิต.....	20
2.2 สำคัญของข้อตกลงการใช้บัตร เครดิต.....	24
2.3 ความรับผิดชอบของผู้ถือบัตร เครดิตตามข้อตกลงการใช้บัตร เครดิต.....	29
2.4 ลักษณะของข้อตกลงการใช้บัตร เครดิต.....	34
บทที่ 3 มาตรการที่ใช้บังคับ เกี่ยวกับข้อตกลงการใช้บัตร เครดิต.....	37
3.1 การกำหนดให้ผู้ถือบัตร เครดิตยอมรับผิดชอบในจำนวน เงิน ที่เกิดจากการนำบัตร เครดิตที่สูญหายหรือถูกขโมยไปใช้ซื้อสินค้า หรือบริการ.....	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	
3.2 การกำหนดให้ผู้ถือบัตร เครดิตยอมรับผิดชอบในรายการค้าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการใช้บัตร เครดิตผ่าน เครื่องฝากถอน เงินอัตโนมัติ	41
3.3 การกำหนดให้ผู้ถือบัตร เครดิตและสิทธิที่จะยกข้อต่อสู้ที่มีอยู่ ตามสัญญาซื้อขายกับร้านค้า เพื่อปฏิเสธการชำระหนี้คือผู้ออกบัตร เครดิต.....	46
3.4 การนำบัตร เครดิตไปใช้โดยปราศจากอำนาจ.....	49
3.5 การเรียก เก็บ เงินผิดพลาด.....	51
3.6 การคิดอัตราดอกเบี้ย, ค่าธรรมเนียม.....	55
บทที่ 4 มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้ถือบัตร เครดิต.....	60
4.1 การควบคุมข้อตกลงการใช้บัตร เครดิต.....	60
4.2 มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้ถือบัตร เครดิต.....	82
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	89
รายการอ้างอิง	96
ภาคผนวก	99
ประวัติผู้วิจัย	133